

Systemisch leiderschap

Rianne Jansen

riane@imenso.nu

06-20420775

Inhoud

Het verhaal

Systemisch werken

Systemische wetten

Loyaliteit en Patronen

Aanbod

Elke organisatie vertelt
een verhaal.....

imenso
coaching en advies

Mijn verhaal

imenso
coaching en advies

Systemisch werken

imenso
coaching en advies

Systemisch werken

Stelsysteem

= een geheel van (onbewust) samenhangende patronen en dynamieken

- Taaksysteem
- Familiesysteem (ook wel liefdessysteem genoemd)

Systemisch werken

Taaksysteem

Opgave/taak
Voorwaardelijke plek
Eindig
Uitwisselbaarheid van mensen/functies
Afsplitsen/samenvoegen mogelijk

Familiesysteem

leven/liefde doorgeven
onvoorwaardelijke plek
oneindig
geen uitwisselbaarheid
niet mogelijk

Systemisch werken

De invloed van het familiesysteem op het taaksysteem.

Het verhaal van de oprichters herken je in gewoontes / symptomen die voortkomen uit zijn of haar familiesysteem.

In je persoonlijk leiderschap word je beïnvloed door je familiesysteem.

>> Cultuur en gedrag!

Systemisch werken

Systemisch waarnemen

ofwel fenomenologisch waarnemen

= Een andere manier van kijken naar organisaties. Niet als een geïsoleerd vraagstuk, maar als deel van een geheel, in relatie tot de omgeving.

- Vanuit welk systeem communiceert iemand?
- Zonder oordeel
- Zonder intentie
- Wat neem je in jezelf waar?

Systemische wetten

imenso
coaching en advies

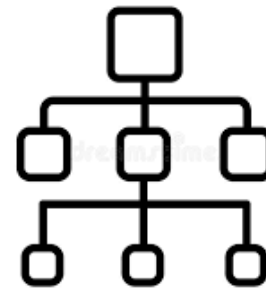
Systemische wetten

Systemische wetten

PLEK

ORDENING

UITWISSELING

Systemische wetten

Plek

= jouw plek t.o.v. de ander.

- Wat doe en laat je bij de ander.
- Alles wat erbij hoort moet gezien en erkend worden.
- In- en uitsluiting van mensen of gebeurtenissen (historie), waarbij gelijkwaardigheid en compleetheid belangrijke uitgangspunten zijn.

Wie of wat wordt er in jouw organisatie misschien onvoldoende erkend?

Systemische wetten

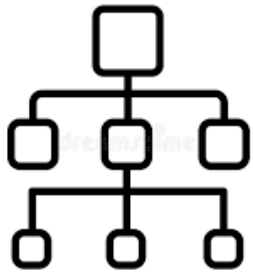
Plek

De levenscirkel

Welk (organisatie)trauma heeft zich voorgedaan en hoe is dit een plek gegeven?

Systemische wetten

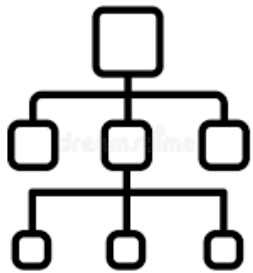

Ordering

= hoe elementen zich tot elkaar verhouden

- in leidende principes (bron – bestemming)
- op de verticale (leiderschap) en horizontale (lidmaatschap) as

Systemische wetten

Ordening en het leidende principe

Erkenning van de oorsprong van een organisatie.

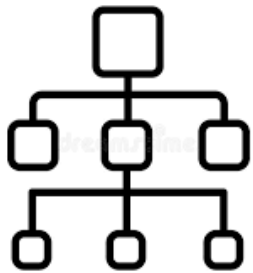
De oprichter staat in de ordening bovenaan, behoud zijn plek en heeft het leidende principe (de intentie) van de onderneming bepaald.

Als leider handel je vanuit het leidende principe. Je geeft antwoord op:

- Het **waarom** van de organisatie: drijfveer, inspiratie, intentie
- Het **wat** van de organisatie: bestaansgrond richting klanten
- Het **hoe** van de organisatie: concrete invulling in de praktijk
- Het **waartoe** van de organisatie: bestemming en zingeving

Wat is het leidend principe van jouw organisatie?

Systemische wetten

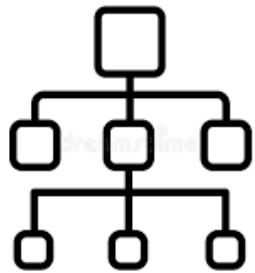

Horizontale en Verticale ordening

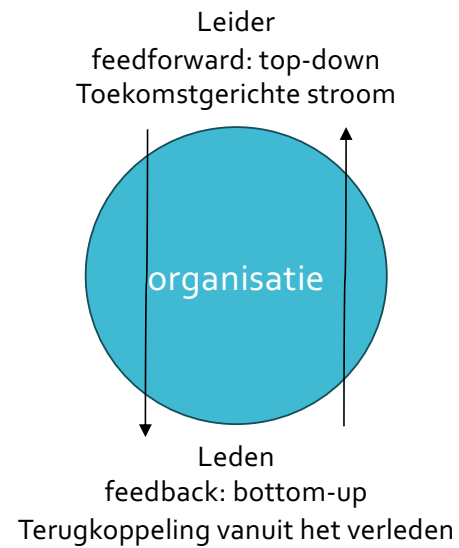
Lidmaatschap en Leiderschap

- Gelijkwaardig maar niet gelijk
- Lidmaatschap gaat voor leiderschap;
- Een leider heeft voeding nodig op zijn horizontale as

Systemische wetten

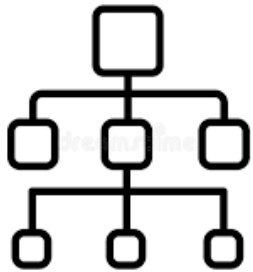

Ordering en vitaliteit

Niet genomen leiderschap verstoort de uitwisseling en daarmee vitaliteit van de organisatie.

Systemische wetten

Voorbeelden van Ordening

- Bijdrage aan het geheel (zowel heden als verleden)
- Functies (voorwaardenscheppend > primair proces > ondersteunend)
- Anciënniteit, ervaring, leeftijd

Maak een ordening op leeftijd, daarna op ervaring in je huidige functie en ten slotte op ervaring in de cultuursector. Wat vertelt dit je?

Systemische wetten

Uitwisseling

= balans in geven en nemen

- Tussen delen binnen de organisatie
- Tussen organisatie en samenleving
- Tussen je functie uitoefenen en de beloning daarvoor
- Belangen, invloed en macht

*Welke verstoorde balans zie je vaak in de cultuursector?
Hoe uit zich dit en welk effect heeft het?*

Loyaliteit en patronen

Loyaliteit en patronen

Persoonlijk leiderschap

Door loyaal te zijn aan je familiesysteem, kom je in een taaksysteem onbewust steeds op eenzelfde plek terecht en handel je van daaruit.

Ben je je hiervan bewust en ben je "in charge"?

- Hoe beïnvloedt jouw (persoonlijk) leiderschap de organisatiecultuur?
- Hoe houd je onbewust patronen in stand en stagneert daarmee verandering?

Loyaliteit en patronen

Vervormingen van loyaliteit

Veel voorkomende patronen in organisaties.

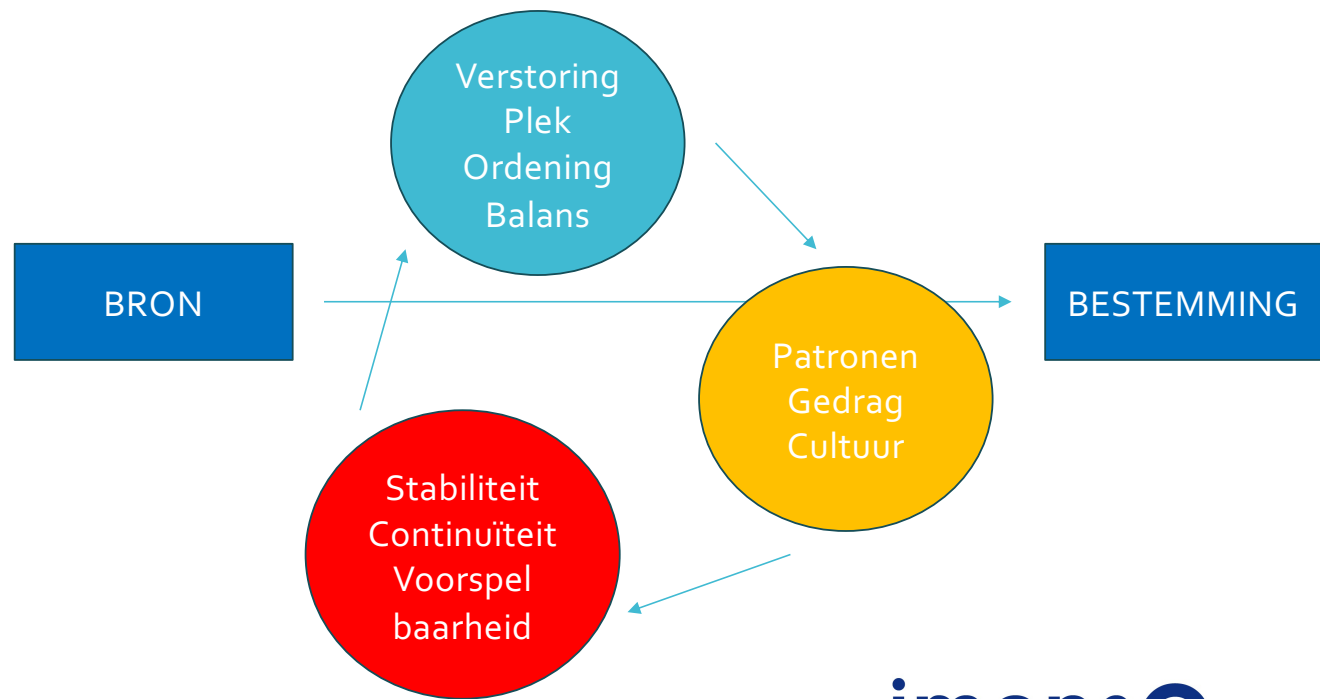
- Overdreven loyaliteit (Triangulatie)
  - F: Je als kind verantwoordelijk voelen voor de relatie van je ouders.
  - T: Op de laag van je leidinggevende terecht komen.
- Gespleten loyaliteit (Parentificatie)
  - F: Als kind voor je ouders zorgen.
  - T: Boven de laag van je leidinggevende terecht komen.
- Onzichtbare loyaliteit (Identificatie)
  - F: Een geheim of trauma waarover niet gesproken wordt.
  - T: Loyaal zijn aan iets of iemand dat is buitengesloten.

Welke loyaliteit herken je bij jezelf of in de organisatie?

Loyaliteit en patronen

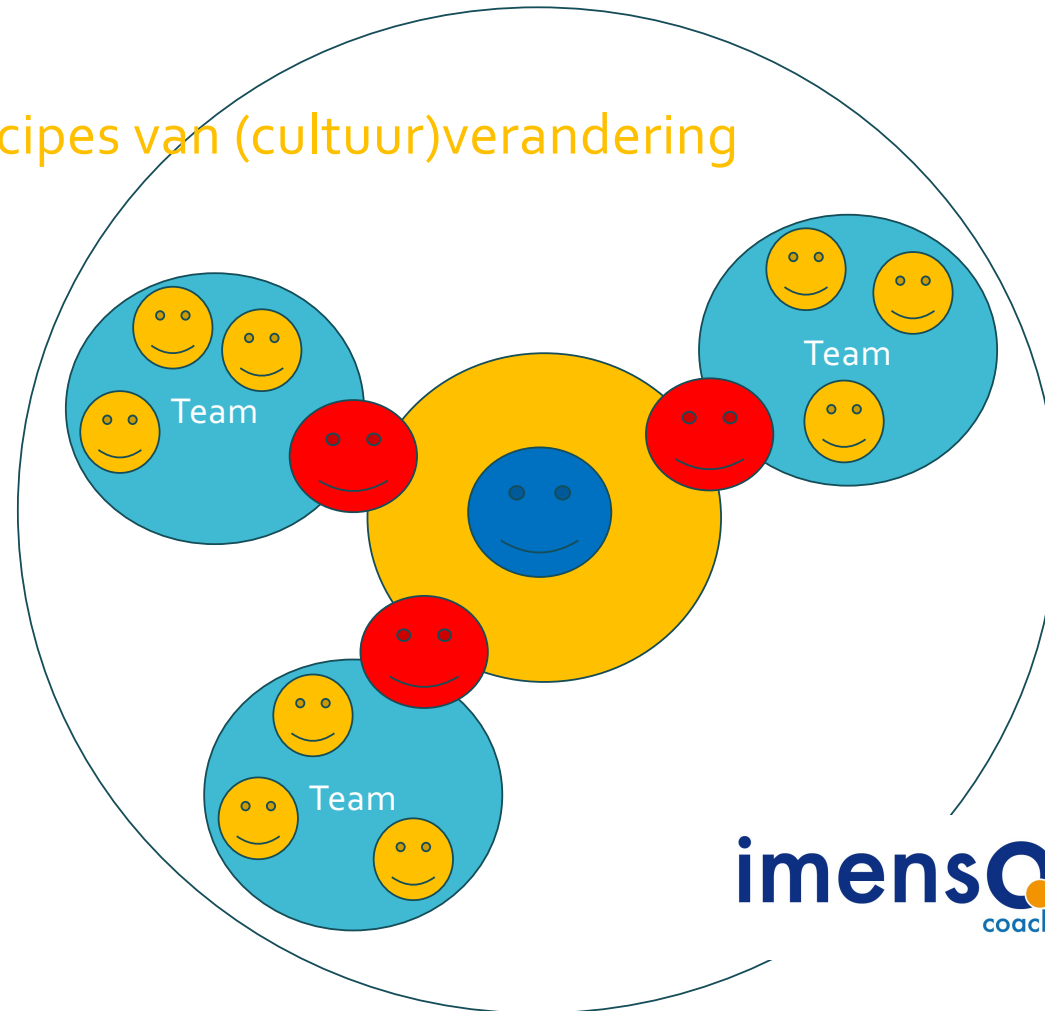

Loyaliteit en Patronen

Loyaliteit en Patronen

Principes van (cultuur)verandering

Loyaliteit en patronen

Het verhaal van de organisatie

Zo vertelt elke organisatie zijn eigen verhaal.

Een organisatie trekt mensen aan die zich met dit verhaal verwant voelen.

Daar waar het verhaal van de organisatie kruist met het eigen verhaal, wordt de bijdrage van medewerkers aan de organisatie versterkt.

De persoonlijke leerlijn

Een verandering kan pas succesvol zijn als er een persoonlijke leerervaring aan wordt gekoppeld. Elk leertraject in de organisatie doet daarmee een sterk beroep op de leerlijn van de leider.

Welke persoonlijke leerlijn van jezelf raakt aan de leerlijn van jouw organisatie?

Aanbod

Aanbod

INTER
VENIËREN

DIAGNOSTICEREN

WAARNEMEN

imensO
coaching en advies

Aanbod

Imenso, coach voor Mens en Organisatie

- Individuele (leiderschaps)coaching
- Teamcoaching
- Organisatiecoaching (cultuur, verandering, ontwikkeling)
- M&O Strategie

Aanbod

Aanbod voor deelnemers aan de workshop

Inzicht in Persoonlijk leiderschap

Hoe beïnvloedt je familiesysteem jouw persoonlijk leiderschap?

Inzicht in organisatiecultuur

Welke verstoringen in de systemische wetten zijn van invloed op cultuur en gedrag in jouw organisatie?

Inzicht in ontwikkel- of veranderaanpak

Welke hardnekkige patronen zorgen voor een stagnatie van ontwikkeling of verandering in jouw organisatie?

Inzicht in teamontwikkeling

Wat speelt er in de onderstroom van een team en hoe komen we een stap verder in onze samenwerking?

Strategie voor Mens en Organisatie

Hoe zorgen we ervoor dat ons M&O (HR) beleid aansluit bij de organisatiestrategie?

Dank voor jullie
belangstelling!

imenso
coaching en advies